

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

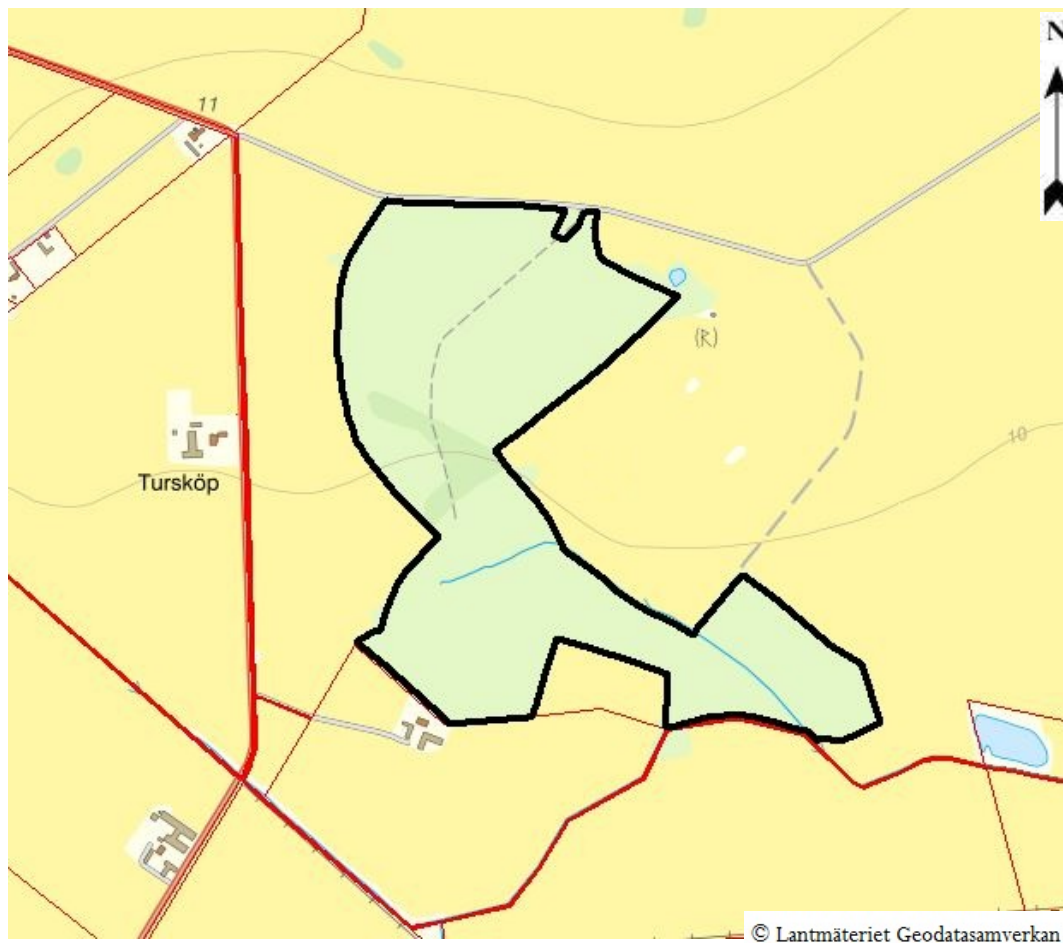
Beslut om bildande av naturreservatet Tursköpsskogen i Helsingborgs kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som anges med kraftig svart punktstreckad linje på bifogad karta, Bilaga 1, som naturreservat. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda markområden berörs inom reservatsområdet. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3§ Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, Bilaga 3.

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje. Skala 1:10 000

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Tursköpsskogen
Kommun	Helsingborg
Natura 2000 ID	-
DOS-ID¹	1127535
Gränser	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastighet	Del av Västraby 24:1
Markägarkategori	Enskild
Läge	12 km nordöst om Helsingborg
Koordinat centralpunkt	x: 359400 y: 6224850 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	Nr 7, Skånes sediment och horstområden
Inskrivna nyttjanderätter	Uppgifter finns i akten
Gemensamhetsanl.	Uppgifter finns i akten
Areal	31,2 hektar (varav land 31,2 hektar, produktiv skog 31,2 hektar)
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

1. bevara biologisk mångfald,
2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer,
3. skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Precisering av syftet:

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Områdets betydelse för migrerande fågel och fladdermöss ska säkerställas. Områdets grova träd ska bevaras och vårdas. Områdets ädellöv- och lövsumpskogar med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och återställas. De i området förekommande skyddsvärda arterna och deras livsmiljöer ska skyddas, återställas och nyskapas.

---

¹ ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara och utveckla ett rastställe för migrerande fåglar och fladdermöss,
- Bevara, restaurera och utveckla en ädellöv- och lövsumpskog, med inslag av luckor och gläntor, med ett rikt buskskikt, ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Lägga igen avvattande dike i skogen, under förutsättning att mark utanför naturreservatet inte påverkas negativt,
- Skydda livsmiljöer för skyddsvärda arter,
- Gynna i området förekommande habitatlistade¹, rödlistade² eller sällsynta arter som är knutna till områdets biotoper,
- Inom vissa delar bevara och restaurera en lundartad flora,
- Inplantera för området lämpliga sällsynta eller rödlistade arter, som är knutna till områdets biotoper,
- Ta bort eventuellt främmande och eller invasiva arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Bevara, restaurera och utveckla fauna, flora och mykologiska värdena inom området.

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv 92/43EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet),

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att borra, spränga, gräva, plöja, schakta, fylla ut eller dika eller annan markberedning,
2. uppföra ny byggnad, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning,
3. anordna upplag,

4. avverka levande eller döda träd och buskar och/eller bortföra lövved,
5. så eller plantera träd och buskar,
6. utfodra vilt,
7. åstadkomma körskador i ädellöv- eller lövsumpskogsbestånd,
8. inplantera för området främmande växt- eller djurarter.
9. bedriva sambete mellan vall och skogsmark.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. skötsel av skogsmark innefattande naturvårdsåtgärder (exempelvis avveckling av barrträd, skapande av död/döende ved, röjning, fällning, plantering av lövträd, inhängning av föryngringsytor med ädellövskog), enligt bilaga 2,
4. efter utredning, förvaltarens igenläggning av diken inom naturreservatet som ej påverkar utanför naturreservatet liggande mark,
5. borttagande av invasiva eller främmande arter,
6. förvaltarens inplantering av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i reservatet,
7. utförande av åtgärder, av mindre karaktär, för arter som är knutna till biotoperna i reservatet,
8. uppsättning av holkar och boplattformar,
9. anläggande och underhåll av parkeringsplats,
10. uppföljning av områdets skötsel, undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. ta bort, gräva, borra, måla eller på annat sätt skada mark, sten, stenvägg, naturföremål eller kulturlämningar,
2. ställa upp husbil eller motsvarande på angöringsplats mellan kl 00.00 – 05.00,
3. ta med hund (eller annat sällskapsdjur) som inte hålls i fysiskt koppel,
4. gräva upp eller på annat sätt skada växter (inklusive mossor), lavar eller vedlevande svampar,
5. elda annat än med friluftskök,
6. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra död ved

7. på ett störande eller högljutt sätt använda musik- eller ljudanläggning (musikinstrument eller liknande)
8. Anordna tävling, träning eller liknande arrangemang,
9. placera ut för reservatet främmande föremål.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens skriftliga tillstånd

10. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar eller mollusker,

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för Länsstyrelsen eller förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna ovan.

- Åtgärder i samband med förvaltarens tillsyn.
- Normalt underhåll av befintliga vägar (markerade på bilaga 3) eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med vägar eller leder etc.).
- Drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar tillhörande kommunen, el-, energi- och teledistributör. Inför utförande av arbete ska samråd ske med Länsstyrelsen. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts.
- Drift och underhåll av befintliga dikningsföretag. Inför utförande av arbete ska samråd ske med Länsstyrelsen. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts.
- Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

A1 gäller ej nedläggning av fiberkabel, om denna förläggs längs befintliga vägar, A2 gäller ej tillfälliga mobila jakttorn som sätts upp inför jaktsäsong och som tas ned efter avslutad jaktsäsong, eller permanenta torn i anslutning till utfodringsplatserna, se undantag A6.

A6 gäller ej två utfodringsplatser i anslutning till jakttorn, markerade på bilaga 3. Siktgata får röjas vid dessa två permanenta jakttorn. Eventuell framtida byte av utfodringsplats ska godkännas av förvaltaren. Utfodringsplats ska då placeras på mindre biologisk värdefulla områden. Utfodring får endast ske med stationär spridare som sprider majs eller spannmål.

A9 gäller ej bete inom fågata som passerar igenom området, markerad på bilaga 3, C3 och C9 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagstiftningens bestämmelser.

C4 gäller ej för insamling av enstaka beläggsexemplar under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna eller att arten är klassad som rödlistad samt att inrapportering sker av fyndet till Artportalen.

C10 gäller ej håvning, handplockning eller annan selektiv metod, som inte förstör djurets livsmiljö, med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Enstaka exemplar får samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används samt att arten rapporteras till Artportalen.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, utvidgningsområdet exempelvis:

- Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, (SFS1998:812),
- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 26 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Allemansrätten

Allemansrätten har stor betydelse för våra möjligheter att vistas i naturen, den ger oss alla möjligheten att tillfälligt och hänsynsfullt vara i naturen. Även organisationer och turistföretag kan dra nytta av allemansrätten i sin verksamhet även om allemansrätten i grunden gäller för enskilda individer. Samtidigt medför allemansrätten också skyldigheter att inte förstöra något eller störa markägaren eller andra som är ute i naturen. Större grupper bör samråda med markägaren. Inom naturreservat kan delar av allemansrätten vara begränsad genom reservatsföreskrifter.

Inom området ska nödvändiga åtgärder vidtas för att uppnå syftet med naturreservatet. Syftet ska även uppnås genom att utvärdera och anpassa skötseln i överensstämmelse med ny kunskap om biologiska värden.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Området utgörs av en ädellöv- och lövsumpskog. Området ligger i det närmaste i en fullåkersbygd. Svedberga kulle, ett annat skogsklätt naturreservat ligger cirka 2,5 km nordväst om Tursköpsskogen och naturreservatet Christinelundes ädellövskog ligger cirka 7,5 km västsydväst om Tursköpsskogen. Det kommunala naturreservatet Bruces skog ligger cirka 9,5 km söder om Tursköpsskogen. Naturreservatet Ängelholms strandskog ligger cirka 11 km nordöst om Tursköpsskogen.

Berggrunden består av lera, lerskiffer och sandsten och kol. Jordarten domineras av glacial finlera, med inslag av postglacial sand (i huvudsak där lövsumpskogen står). Längst i nordväst (som i dagsläget utgörs av en bokskog av produktionskaraktär, finns ett mindre område med lerig morän. Längs med bäckarna breder svämsediment av ler-silt ut sig.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

År 1753 benämndes området Tursköpings lund och utgjorde en träd- och buskburen äng. Troligen har området utgjorts av ängs-betesmark sedan medeltid/järnåldern. Vid storskiftet 1814 benämns det Tursköps ängar. Vid laga skifte år 1873 benämns området äng, skogbeväxt på lerblandad mylla. På Häradsekonomiska kartan från år 1910-15 utgörs området av skog och det, om än luckig, verkar det ha varit därefter.

Inga fornlämningar har registrerats inom området, men i anslutning till området i nordöst finns en bytomt/gårdstomt. Inget synligt återfinns ovan mark.

Biologiska bevarandevärden

Området har synnerligen stor betydelse som övernattningslokal för migrerande fåglar. Särskilt viktigt är området för migrerande fiskgjuse, bivråk, sparvhök, ormvråk och lärkfalk. Vidare övernattar här stora mängder tättingar och trastar.

Närmare ett 40-tal rödlistade arter har påträffats i området.

Skogen domineras av grövre ek, bok och grov avenbok. Det finns inslag av lönn, klibbal, ask, skogsalm, björk och hassel. Buskskiktet är väl utvecklat och det finns gott om olika hagtornsarter, druvfläder och äkta fläder. Inslaget av äldre vidkroniga träd är påtagligt, framför allt ek, bok och avenbok. Det finns gott om död ved i olika stadier, både stående och liggande. Hela skogsområdet är till viss del påverkat av äldre dikningsföretag varav enstaka diken är vattenförande även på sommaren. På marken finns en typisk lundflora med mycket vitsippor och mindre områden med

skogsbingel, lundelm, stor häxört, skärmstarr, grönvit nattviol, ormbär, storrams, skogsveronika (NT), stinksyska, blåsippa och gullpudra samt Sankt Pers nycklar.

Fågelmässigt finns här bl.a. pilgrimsfalk (NT), havsörn (NT), fjällvråk (NT), grönfink (EN), grönsångare (NT), gulspurv (NT), björktrast (NT), rödvingetrast (NT), stenfalk (NT), duvhök (NT), buskskvätta (NT), ärtsångare (NT), svart-vit flugsnappare (NT). Ornitologerna har efter inventering funnit 100 olika arter fågel.

Insektsmässigt finns här minst 12 rödlistade arter, däribland blåsvart brunbagge (EN) och bokoxe både indikerar mycket värdefulla ädellövmiljöer.

Mossmässigt finns här bl.a. signalarterna platt fjädermossa, trubbfjädermossa, guldlocksmossa, skuggsprötmossa, vågig sidenmossa och kransmossa som indikerar värdefulla ädellövmiljöer med lång kontinuitet.

Fungamässigt finns här bl.a. skillerticka (VU) och oxtungsvamp (NT) samt svavelticka.

lavmässigt finns här bokvårtlav (NT), orangepudrad klotterlav (NT), matt pricklav (NT) och violettgrå porlav (NT), havstulpanlav, gammelgranslav, getlav och glansfläck. Dessa arter indikerar värdefulla ädellövmiljöer med lång kontinuitet.

Enbart sex arter fladdermöss är funna. Sannolikt har området även en mycket stor betydelse för migrerande fladdermöss.

Friluftsliv och tillgänglighet

Området synes enbart nyttjas för naturstudier. Stigsystem saknas. Träd har fallit på flera ställen över vägen ner genom området. I norra delen avses en ny mindre parkering anläggas för besökare och förvaltare.

Skälen för beslutet

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning,

plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen eller kommunen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller

4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området. Sådana föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

Det föreslagna naturreservatet har höga naturvärden och har potential att få ännu högre. Det föreslagna naturreservatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårdssynpunkt avseende regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Helsingborgs kommun:** Tursköpskogen är utpekad i Helsingborgs översiktsplan, natur- och kulturmiljöprogram samt grönstrukturprogram som ett område med höga skogliga värden som bör skyddas.
- **Rödlistade arter:** Närmare ett 40-tal rödlistade arter har påträffats inom området, däribland fågelarterna pilgrimsfalk (NT), havsörn (NT), fjällvråk (NT), grönfink (EN), grönsångare (NT), gulspurv (NT), björktrast (NT), rödvingetrast (NT), stenfalk (NT), duvhök (NT), buskskvätta (NT), ärtsångare (NT), svart-vit flugsnappare (NT), insekterna blåsvart brunbagge (EN), getinglik svampmygga (NT), dvärgklokrypore (NT) och växterna skogsalm (CR), ask (EN), skogsveronika (NT), skånejörnbär (NT) samt svampen skillerticka (VU) och däggdjuret nordfladdermus (NT).
- **Skogsstyrelsens utpekande:** Utgörs av två nyckelbiotoper, båda utgörandes sekundär ädellövnaturskog på 1,04 och 2,07 hektar bestående av ett äldre skogsbete, värdefull kärlväxtflora, kryptogamflora, rikligt med döda träd och högstubbar och stora ornitologiska värden samt ett utpekad naturvärde, en sekundär ädellövnaturskog om 4,2 hektar.
- **Grön infrastruktur:** Tursköpsskogen ligger mitt i den gröna korridor av skogspartier som migrerande fågel och fladdermöss använder som rastplats under vår- och höstflyttningen. Svedberga kulle, ett annat skogsklätt naturreservat ligger cirka 2,5 km nordväst om Tursköpsskogen och

naturreservatet Christinelundes ädellövsskog ligger cirka 7,5 km västsydväst om Turköpsskogen. Det kommunala naturreservatet Bruces skog ligger cirka 9,5 km söder om Turköpsskogen. Naturreservatet Ängelholms strandskog ligger cirka 11 km nordöst om Tursköpsskogen.

- **Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:** röd glada (A074) potentiellt häckande, havsörn (A075) rastande, stenfalk (A098) rastande, pilgrimsfalk (A103) rastande och spillkråka (A236) födosökande (främst vintertid).

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsens bedömning är att området bör avsättas som naturreservat av ovan redovisade skäl med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, skydda, återställa eller nyskapa värdefulla natur- och livsmiljöer för skyddsvärda arter.

För att säkerställa en bra rastplats för migrerande rovfågel är områdets bevarande helt centralt. Därtill behöver området även fortsättningsvis hållas störningsfritt, varför leder och därtill hörande anläggningar inte bör uppföras.

Ett permanent skydd av området medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen levande skogar och ett rikt växt och djurliv.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 5) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

Ärendets handläggning

Helsingborgs Stad har i november 2020 väckt fråga om att länsstyrelsen borde förordna området som naturreservat.

Länsstyrelsen har i samråd med markägaren avgränsat området och tagit fram föreskrifter för området.

I april 2021 inkom namninsamling, med 2072 stycken underskrifter "rädda Tursköpsskogen".

Intrångsersättning har utbetalts till markägaren år 2021.

Ärendet har remitterats och inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande återfinns i bilaga 5.

Naturreservatet behöver först träda i laga kraft innan åtkomst till väg löses.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplanen utgör Bilaga 4 till detta beslut.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 7.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning enligt 27§ förordningen om områdesskydd. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även medverkat, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, naturvårdsdirektör Ingela Lundqvist, tf enhetschef enheten för samhällsplanering Hanne Romanus, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Karta med markerade undantag från föreskrifter
4. Skötselplan
5. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

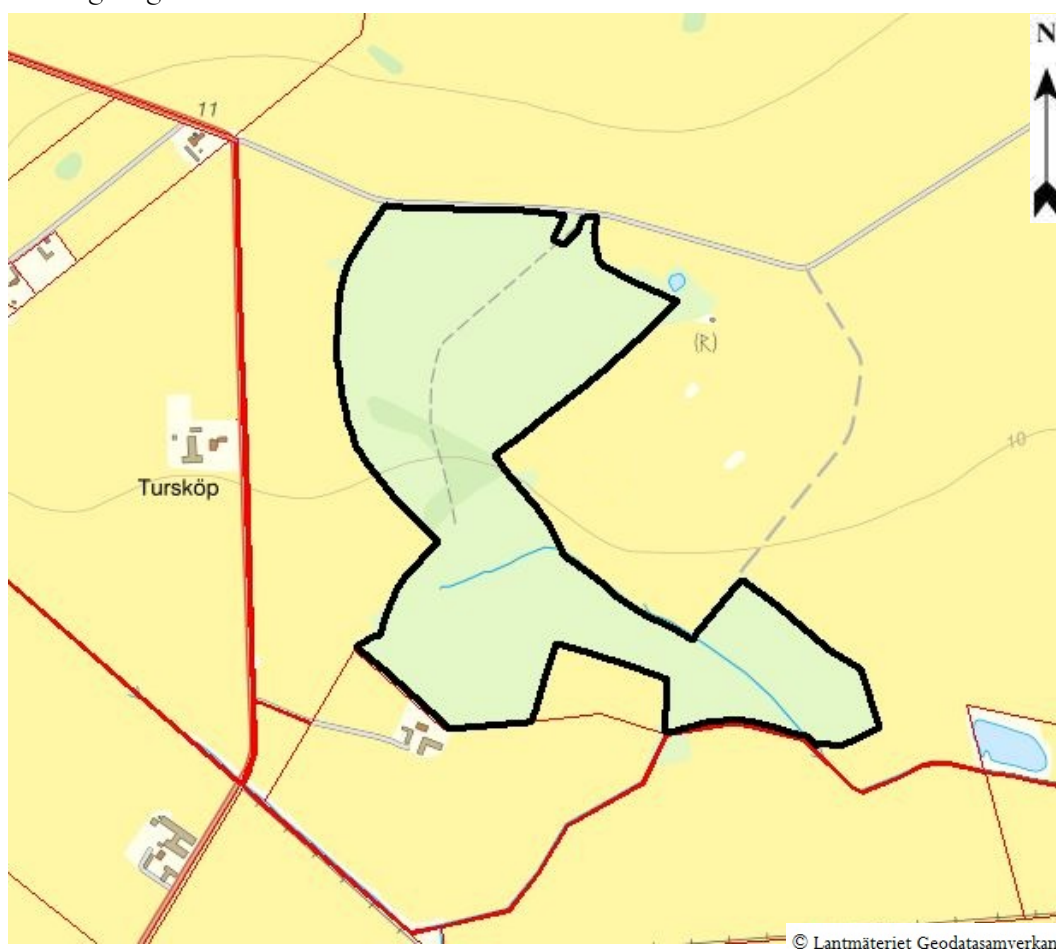

Kontaktperson

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 28 oktober 2021 om bildande av naturreservatet Tursköpsskogen i Helsingborgs kommun.

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan. Skala 1:10 000.

Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala cirka 1:100 000

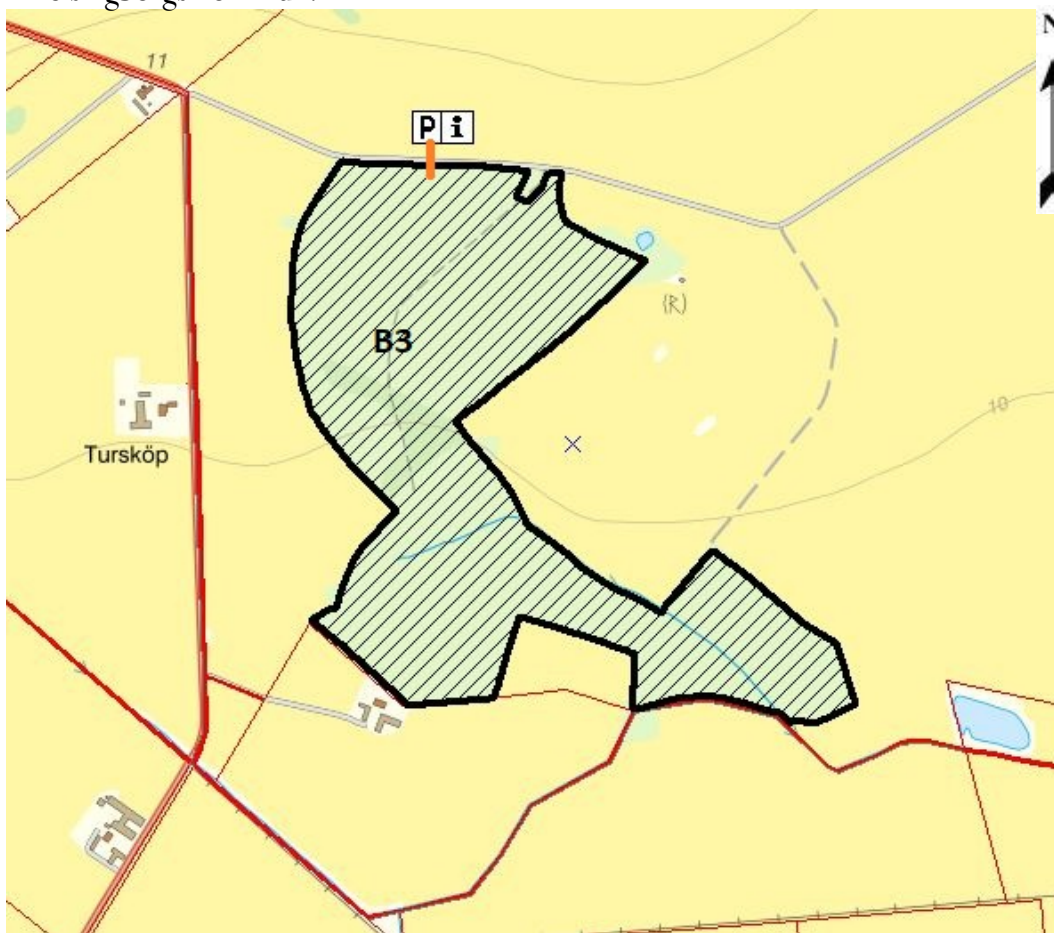

Kontaktperson

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Tillhör beslut den 28 oktober 2021 om bildande av naturreservatet Tursköpsskogen i Helsingborgs kommun.

Informationsskylt (i) gäller föreskriften B2 vid ny parkeringsplats
Parkeringsplats (P) gäller föreskriften B9
Område B3 gäller föreskrift B3
Område B4 gäller föreskrift B4
Föreskrifterna B5-10 gäller hela området

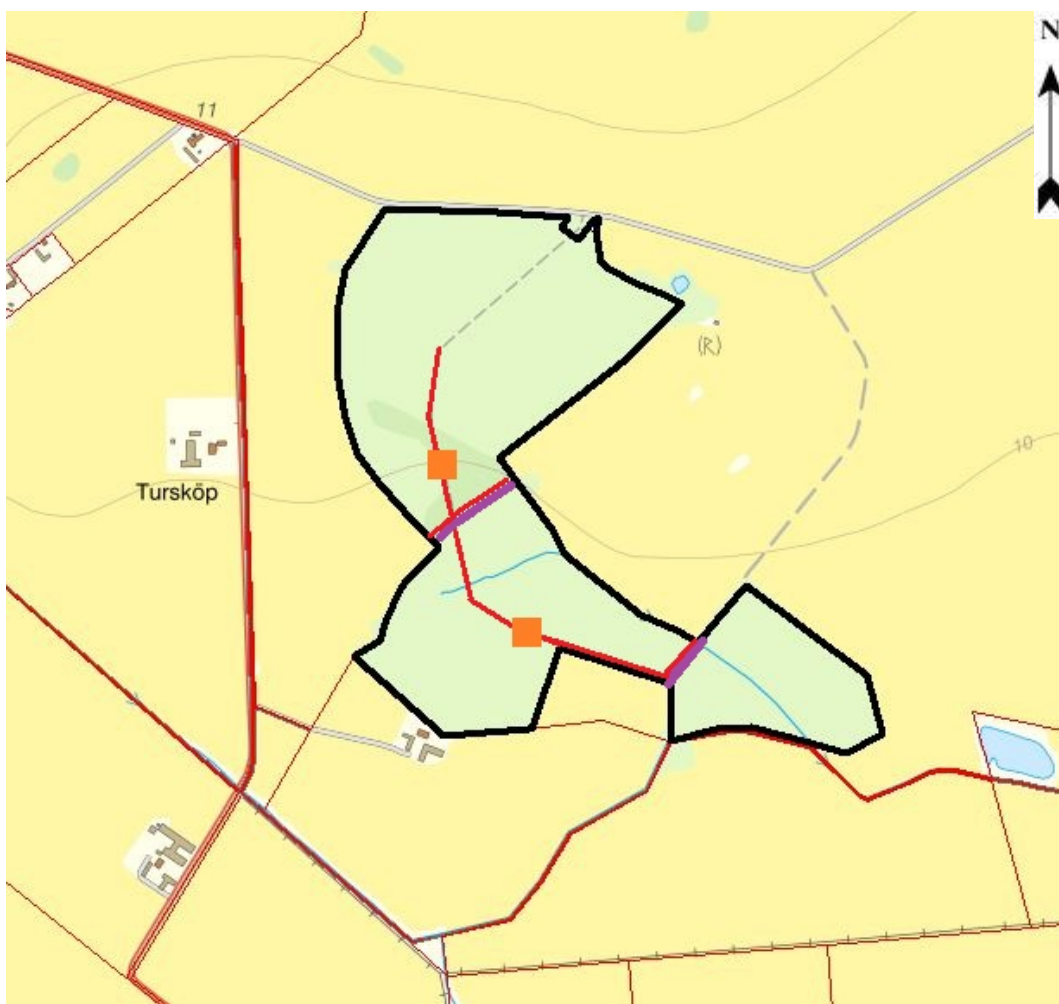

Kontaktperson

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 3. Karta med markerade undantag från föreskrifter

Tillhör beslut den 28 oktober 2021 om bildande av naturreservatet Tursköpsskogen i Helsingborgs kommun.

Lila linjer gäller ej A9, bete inom fägata som passerar igenom området, avser samma område som väg.

Röda linjer gäller ej normalt underhåll av befintliga vägar.

Orangea punkter gäller ej A6 avseende utfodringsplatser i anslutning till jaktorn.

Utfodring får endast ske med stationär spridare som sprider majs eller spannmål.

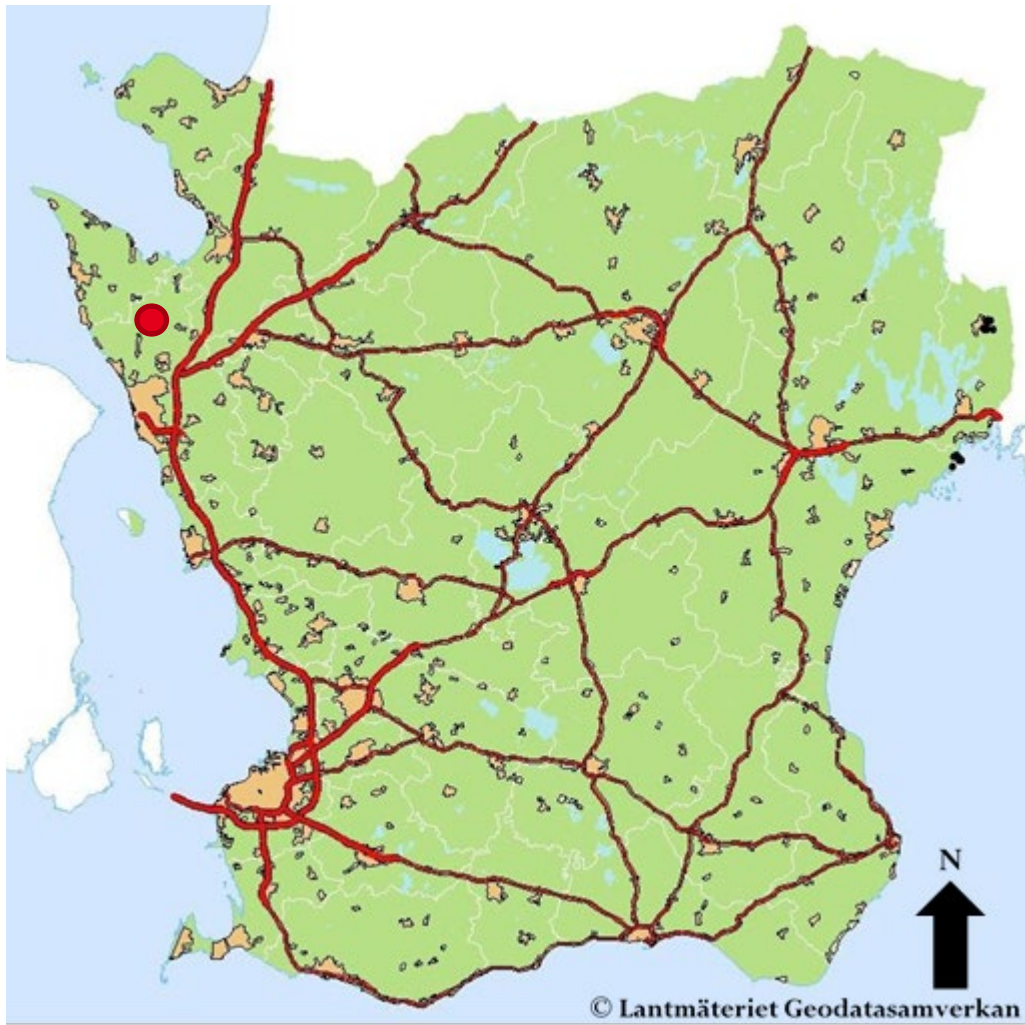
Länsstyrelsen
Skåne

511-12748-2021
1283-222

Skötselplan för naturreservatet Tursköpsskogen i Helsingborgs kommun

Tillhör beslut den 28 oktober 2021 om bildande av naturreservatet Tursköpsskogen i Helsingborgs kommun.

Figur 1 Den röda cirkeln anger naturreservatets ungefärliga läge

Innehållsförteckning

Inledning	5
1 Syftet med naturreservatet	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2 Beskrivning av området	8
2.1 Administrativa uppgifter	8
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden	8
2.2.1 Geomorfologi, hydrologi och landskapsbild	8
2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria	8
2.2.3 Biologi	11
2.2.4 Friluftsliv	11
3 Bevarandemål och populationsstärkande åtgärder	12
3.1 Övergripande bevarandemål	12
3.1.1 Generella åtgärder	12
3.2 Konsekvenser av klimatförändringar	12
3.3 Populationsstärkande åtgärder	12
3.3.1 Åtgärder för skyddsvärd fågel	12
3.3.2 Åtgärder för fladdermöss	13
3.3.3 Åtgärder för skogsduva.	13
3.4 Hydrologisk restaurering	13
4 Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområdena	14
4.1 Skötselområde Ädellövskog cirka 29,8 hektar	14
4.2.1 Beskrivning	14
4.2.2 Bevarandemål	14
4.2.3 Restaureringsåtgärder	15
4.2.4 Skötselåtgärder	16
4.4 Skötselområde Ädellövskog – Restaurering, varav gran, som ska övergå till ädellövskog cirka 1,36 hektar	17
4.4.1 Beskrivning:	17
4.4.2 Bevarandemål:	17
4.4.3 Restaureringsåtgärder:	17
5 Friluftsliv	17
6 Jakt	18
7 Utmärkning av naturreservatets gräns	18
8 Tillsyn	18
9 Dokumentation och uppföljning	18

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	18
9.2 Revidering av skötselplanen	18
9.3 Uppföljning av kostnader	18
10 Kostnadsansvar och prioriteringar	19
11 Rödlistade arter enligt Artdatabanken år 2020	20
12 Källor	22
12.1 Litteratur	22
12.2 Kartor	22
Bilaga A Skötselområden	23
Bilaga B Målbild	23

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel - vilket redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs. den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t.ex. en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl.a. naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

1. bevara biologisk mångfald,
2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer,
3. skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Precisering av syftet:

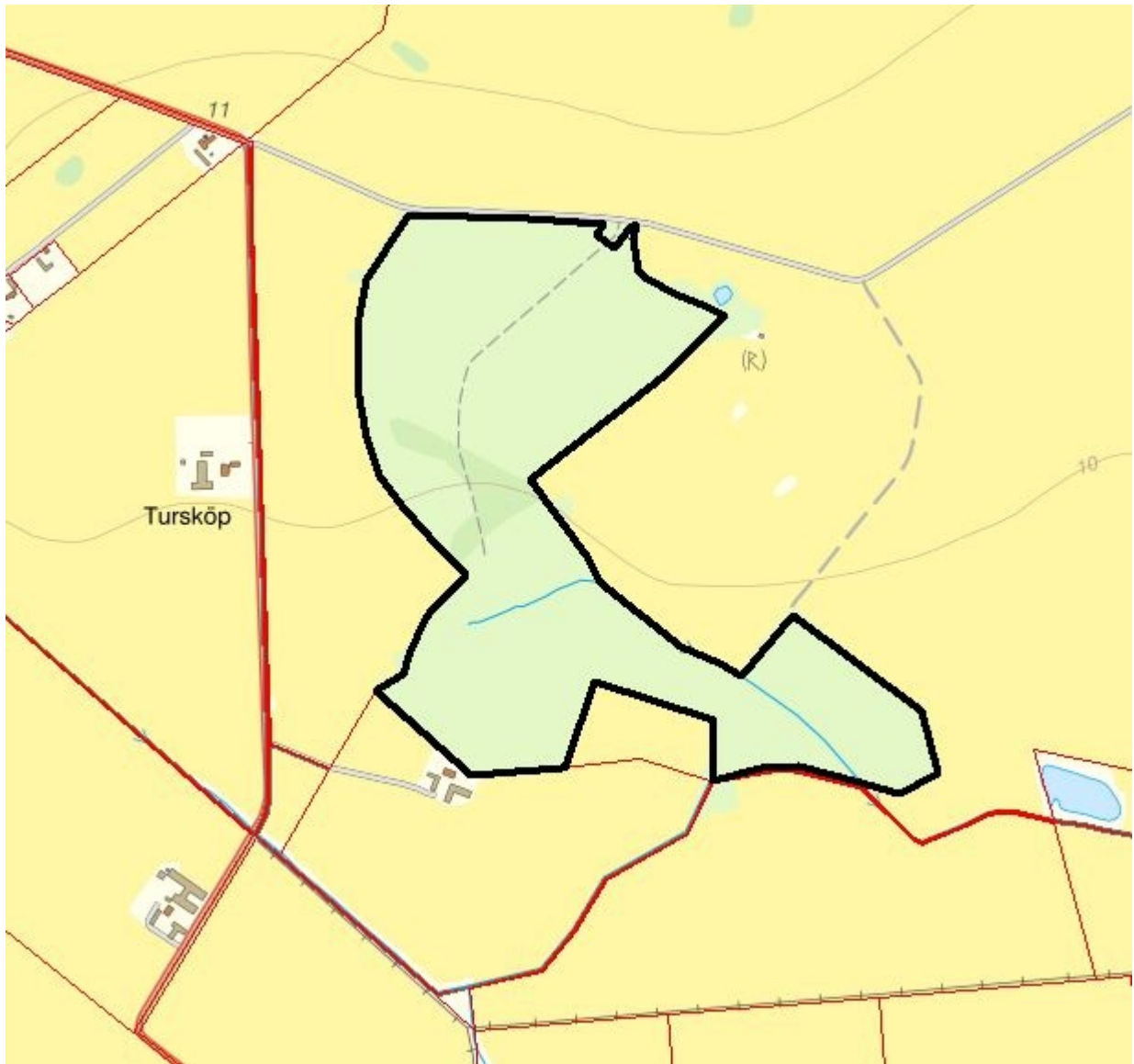
Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Områdets betydelse för migrerande fågel och fladdermöss ska säkerställas. Områdets grova träd ska bevaras och vårdas. Områdets ädellöv- och lövsumpskogar med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och återställas. De i området förekommande skyddsvärda arterna och deras livsmiljöer ska skyddas, återställas och nyskapas.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara och utveckla ett rastställe för migrerande fåglar och fladdermöss,
- Bevara, restaurera och utveckla en ädellöv- och lövsumpskog, med inslag av luckor och gläntor, med ett rikt buskskikt, ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Lägga igen avvattande dike i skogen, under förutsättning att mark utanför naturreservatet inte påverkas negativt,
- Skydda livsmiljöer för skyddsvärda arter,
- Gynna i området förekommande habitatlistade¹, rödlistade² eller sällsynta arter som är knutna till områdets biotoper,
- Inom vissa delar bevara och restaurera en lundartad flora,
- Inplantera för området lämpliga sällsynta eller rödlistade arter, som är knutna till områdets biotoper,
- Ta bort eventuellt främmande och eller invasiva arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Bevara, restaurera och utveckla fauna, flora och mykologiska värdena inom området.

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv 92/43EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet),

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

Figur 2 Naturreservatet är markerat med svart heldragen linje på fastighetskartan

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Tursköpsskogen
Kommun	Helsingborg
Natura 2000 ID	-
DOS-ID¹	1127535
Gränser	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastighet	Del av Västraby 24:1
Markägarkategori	Enskild
Läge	12 km nordöst om Helsingborg
Koordinat centralpunkt	x: 359400 y: 6224850 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	Nr 7, Skånes sediment och horstområden
Inskrivna nyttjanderätter	Uppgifter finns i akten
Gemensamhetsanl.	Uppgifter finns i akten
Areal	31,2 hektar (varav land 31,2 hektar, produktiv skog 31,2 hektar)
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

2.2.1 Geomorfologi, hydrologi och landskapsbild

Området utgörs av en ädellöv- och lövsumpskog. Området ligger i det närmaste i en fullåkersbygd. Svedberga kulle, ett annat skogsklätt naturreservat ligger cirka 2,5 km nordväst om Tursköpsskogen och naturreservatet Christinelundes ädellövskog ligger cirka 7,5 km västsydväst om Tursköpsskogen. Det kommunala naturreservatet Bruces skog ligger cirka 9,5 km söder om Tursköpsskogen. Naturreservatet Ängelholms strandskog ligger cirka 11 km nordöst om Tursköpsskogen.

Berggrunden består av lera, lerskiffer och sandsten och kol. Jordarten domineras av glacial finlera, med inslag av postglacial sand (i huvudsak där lövsumpskogen står). Längst i nordväst (som i dagsläget utgörs av en bokskog av produktionskaraktär, finns ett mindre område med lerig morän. Längs med bäckarna breder svämsediment av ler-silt ut sig.

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

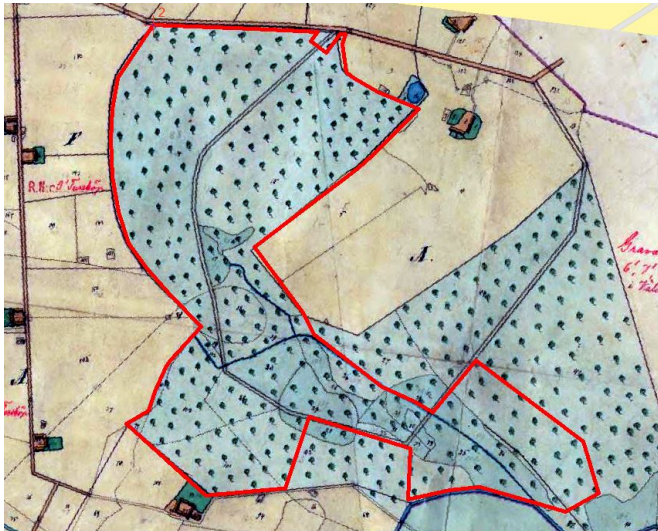
Inga fornlämningar har registrerats inom området, men i anslutning till området i nordöst finns en bytomt/gårdstomt. Inget synligt återfinns ovan mark. År 1753 benämndes området Tursköpings lund.

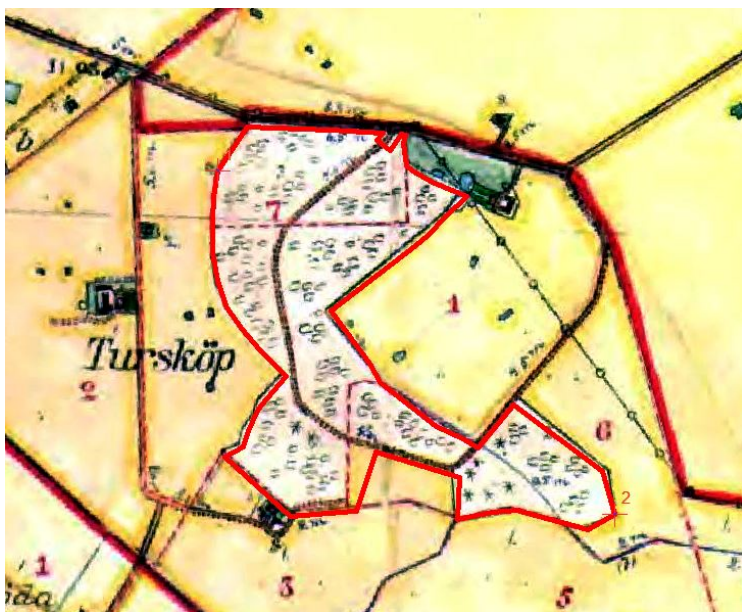
¹ ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur.

Figur 3 Vid storskiftet år 1814 benämns det Turköps ängar

Figur 4 Vid laga skifte år 1873 benämns området äng, skogbeväxt på lerblandad mylla

Figur 5 På Häradsekonomiska kartan från år 1910-15 utgörs området av skog

Figur 6 Flygfoto från år 1940. Notera att bokskogen i nordvästra delen är relativt nyplanterad

Figur 7 På ortofoto från 2016 har skogen börjat sluta sig alltmer. Den senaste större avverkningen skedde år 2000. Några år senare gallrades södra delarna på sly. I samband med detta sattes viltstängslet upp i sydvästra delen.

2.2.3 Biologi

Området har synnerligen stor betydelse som övernattningslokal för migrerande fåglar. Särskilt viktigt är området för migrerande fiskgjuse, bivråk, sparvhök, ormvråk och lärkfalk. Vidare övernattar här stora mängder tättingar och trastar.

Närmare ett 40-tal rödlistade arter har påträffats i området.

Skogen domineras av grövre ek, bok och grov avenbok. Det finns inslag av lönn, klibbal, ask, skogsalm, björk och hassel. Buskskiktet är väl utvecklat och det finns gott om olika hagtorsarter, druvfläder och äkta fläder. Inslaget av äldre vidkroniga träd är påtagligt, framför allt ek, bok och avenbok. Det finns gott om död ved i olika stadier, både stående och liggande. Hela skogsområdet är till viss del påverkat av äldre dikningsföretag varav enstaka diken är vattenförande även på sommaren. På marken finns en typisk lundflora med mycket vitsippor och mindre områden med skogsbingel, lundelm, stor häxört, skärmstarr, grönvit nattviol, ormbär, storrams, skogsveronika (NT), stinksyska, blåsippan och gullpudra samt Sankt Pers nycklar.

Fågelmässigt finns här bl.a. pilgrimsfalk (NT), havsörn (NT), fjällvråk (NT), grönfink (EN), grönsångare (NT), gulspurv (NT), björktrast (NT), rödvingetrast (NT), stenfalk (NT), duvhök (NT), buskskvätta (NT), ärtsångare (NT), svart-vit flugsnappare (NT). Ornitologerna har efter inventering funnit 100 olika arter fågel.

Insektsmässigt finns här minst 12 rödlistade arter, däribland blåsvart brunbagge (EN) och bokoxe både indikerar mycket värdefulla ädellövmiljöer.

Mossmässigt finns här bl.a. signalarterna platt fjädermossa, trubbfjädermossa, guldlocks-mossa, skuggsprötmossa, vågig sidenmossa och kransmossa som indikerar värdefulla ädellövmiljöer med lång kontinuitet.

Fungamässigt finns här bl.a. skillerticka (VU) och oxtungsvamp (NT) samt svavelticka.

lavmässigt finns här bokvårtlav (NT), orangepudrad klotterlav (NT), matt pricklav (NT) och violettgrå porlav (NT), havstulpanlav, gammelgranslav, getlav och glansfläck. Dessa arter indikerar värdefulla ädellövmiljöer med lång kontinuitet.

Enbart sex arter fladdermöss är funna. Sannolikt har området även en mycket stor betydelse för migrerande fladdermöss.

I området förekommer kronhjort (framförallt vintertid), räv, rådjur, vildvin och dovhjort.

2.2.4 Friluftsliv

Området nyttjas främst av ornitologer och naturintresserade. Området är på grund av sin betydelse för migrerande och störningskänslig fågel inte lämpligt för friluftslivsverksamhet, medförande att

inga leder eller anordningar bör iordningsställas inom området. Friluftslivet hänvisas istället till närliggande naturreservatet Svedberga kulle. Igenom skogen går en skogsbilväg, på flera ställen ligger nedfallna träd över denna väg. Enligt undantag från föreskrifter äger markägaren rätt att nyttja och underhålla delar av vägnätet i området. Övriga vägnätsdelar ska tillåtas växa igen. Som ett resultat av förhandlingen ingår ej befintlig parkering i naturreservatet, utan en ny bör iordningsställas för förvaltare och eventuella besökare.

3 Bevarandemål och populationsstärkande åtgärder

3.1 Övergripande bevarandemål

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

Ett övergripande bevarandemål för typiska arter i området är:

- Artrikedomen och arttätheten i områdets befintliga habitat ska bevaras och utvecklas.
- Förekomsten av rödlistade växt-, svamp- och djurarter, som är knutna till området, ska bevaras och utvecklas, så att de kan förnyra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

3.1.1 Generella åtgärder

- Friställ vidkroniga träd.
- Skapa mer död och döende lövved.
- Vidta åtgärder för att stärka hotade arter.

3.2 Konsekvenser av klimatförändringar

Den prognostiserade ökade nederbörds mängden (15%) framförallt vintertid, kan komma att gynna utvecklingen lövsumpskogarna i området. De befärade torrare somrarna kan dock motverka denna utveckling. Ädellövskogen kan komma att gynnas genom ett varmare klimat, men träd och fåltskikt kan likväl drabbas av omfattande torkskador med artförsvinnande som följd. Ett varmare klimat kommer att gynna spridning av invasiva arter till naturreservatet som slår ut den inhemska floran och faunan.

3.3 Populationsstärkande åtgärder

3.3.1 Åtgärder för skyddsvärd fågel

I området har häckning skett av större skyddsvärd fågel. Boplattform för att underlätta häckning bör uppföras.

3.3.2 Åtgärder för fladdermöss

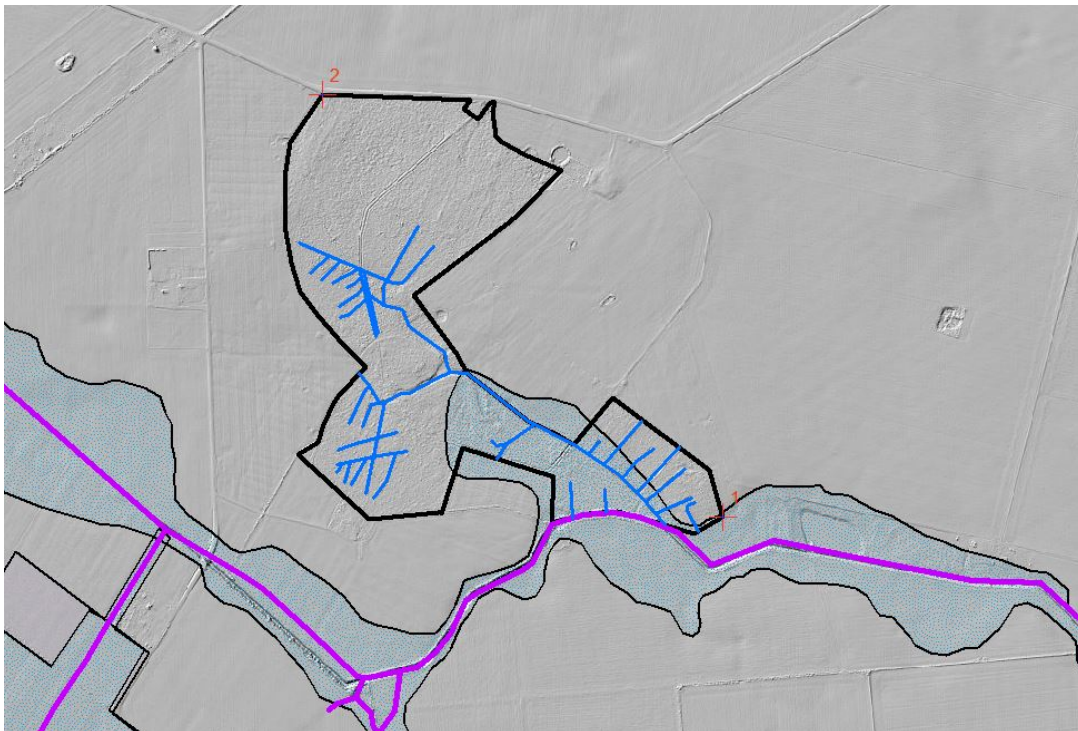
Flera fladdermusarter är i stort behov av hålträd för överdugning och yngling. Hålträd bör därför tillskapas. Under en övergångsperiod innan det finns tillräckligt med hålträd bör holkar sättas upp. Totalt bör minst 20 holkar sättas upp.

3.3.3 Åtgärder för skogsduva.

Skogsduva är en karaktäristisk art för äldre bokskogar. Den var tidigare rödlistad (2005). Skogsduvan kräver hålträd för sin häckning. Studier har visat att det är just avsaknaden av lämpliga bohål som är begränsande för arten. Holkar med ingångshålet 10 cm utgör en utmärkt bostad för dessa fåglar. Totalt bör minst 5 holkar sättas upp.

3.4 Hydrologisk restaurering

I området finns flera diken, mer eller mindre vattenförande beroende av nederbörds mängd och årstid. Merparten av diken anläggs åren efter år 2000. De södra diken anläggs rensades senast omkring år 2007 med en minigrävare. Förvaltaren får enligt föreskrift B4 efter utredning, lägga igen diken inom naturreservatet som ej påverkar utanför naturreservatet liggande mark.

Figur 8 Lila linje - dikningsföretag, med tillhörande båtlandsområde (svagt blått)

Blå linje – diken inom naturreservatet

4 Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområdena

4.1 Skötselområde Ädellövskog cirka 29,8 hektar

4.2.1 Beskrivning

Merparten av naturreservatet utgör samma skötselområde. Hela skötselområdet utgörs av en äldre, uppemot 150 årig, ädellövskog. Skogen domineras av ek, bok och avenbok med inslag av lönn, klibbal, ask, skogsalm, fågelbär, hägg, björk och hassel. Buskskiktet är välutvecklat och består främst av hagtorn, fläder och druvfläder (främmande art). Träd- och buskskiktets utformning medför att det lockar en mängd migrerande fågel att övernatta och rasta i området. Olika fågelarter har olika preferens gällande lämplig sitthöjd för övernattnig. Därför är det mycket viktigt att trädskiktet ej tillåts sluta sig mer än kring 70% så att tillräckligt med ljus kommer ner för att få ett välutvecklat buskskikt. Det totala virkesförrådet uppgår till cirka 9400 m³sk, vilket motsvarar 294 m³sk/ha. Markens produktionsförmåga bedöms ligga på 8,6 m³sk/ha och år medan löpande tillväxt motsvarande 5,5 m³sk/ha och år.

Figur 9 Lövsumpskog i områdets mellersta del. Riklig förekomst av död ved

Figur 10 Ädellövskog med undervegetation av bl.a. hassel

Figur 11 Bokoxe

Figur 12 Ädellövskog i områdets södra del som vittnar om ett tidigare mer öppet stadi

4.2.2 Bevarandemål

- Flerskiktad ädellövskog främst bestående av ek, bok och avenbok med av lönn, klibbal, ask, skogsalm, fågelbär, hägg, björk och hassel. Krontäckningen bör ligga kring 70%.

- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara hög. Riktvärdet bör överstiga 40 M³ per hektar. Aktivt fällande av träd över områden med ex blåsippa och hässleklocka bör undvikas.
- Buskskiktet ska vara välutvecklat så att det utgör bra övernattnings- och rastlokal för migrerande fågel. Buskskiktet bör främst bestå av bärande buskar, som hagtorn och fläder och trädarterna hägg och hassel.
- -Arter som skogsbingel, lundelm, stor häxört, skärmstarr, ormbär, storrams, blåsippa och gullpudra ska förekomma inom området.
- Boplattform för skyddsvärd fågel ska uppsättas.
- Skogsduva bör häcka årligen i området.
- Gran ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Invasiva och eller främmande arter ska inte förekomma inom skötselområdet.

4.2.3 Restaureringsåtgärder

- Successiv fällning och ringbarkning av träd för att öka ljusnedsläppet till buskskiktet så att bevarandemålet om 70 % krontäckning kan nås. Nyskapandet av död ved bör ligga kring 3 kbm/ha och år tills bevarandemålet är uppnått. Grova träd (över 40 cm i diameter i brösthöjd) bör ej fällas/ringbarkas mer än i undantagsfall.
- Efter utredning, inom naturreservatet lägga igen de diken som ej påverkar utanför naturreservatet liggande mark.
- Nedplockning av hägn kring skog i sydöstra delen av området. Hägnmaterialet tillhör markägaren.
- Uppsättning och underhåll av minst 5 stycken holkar för skogsduva inom glesare delar av ädellövs skogen och minst 20 holkar för fladdermus samt i brynmiljö en holk för kattuggla.
- Anlägg boplattform för skyddsvärd fågel.
- Avverkning av förekommande granar genom röjning eller ringbarkning.

Figur 14 Tätt uppslag av hassel med överståndare av ek i södra delen av området

Figur 13 Produktionsbestånd av bok i nordvästra hörnet av naturreservatet

Figur 15 Hägn kring tidigare föryngring längst i sydöst

4.2.4 Skötselåtgärder

- Återkommande röjningar, gallringar och avverkningar i syfte att hålla bevarandemålet genom att fälla, ringbarka (både hela och delar av träd samt uppe i kronorna (gynnar termofila insekter)), lämna som högstubbe, knäcka och dra ner halva trädet, etc, med riktvärde 1-2 träd/ha och år. Därtill bör röthål anläggas i minst 0,5-1 träd/ha och år. Grova träd (över 40 cm i diameter i brösthöjd) bör ej fällas/ringbarkas mer än i undantagsfall.
- Spara och utveckla undertryckta senvuxna träd, i synnerhet av bok, med riktvärde minst 5-10 stycken per hektar.
- Brunnsröjning kring grova ekar i södra delen av området.
- Röjning i uppkommande boksly och då prioritera andra ädla lövträd, före bok, vid röjning, likväl som bokdominansen ska bestå.
- Röjning av eventuellt inväxande granar.
- Borttagande av invasiva och eller främmande arter.

4.4 Skötselområde Ädellövskog – Restaurering, varav gran, som ska övergå till ädellövskog cirka 1,36 hektar

4.4.1 Beskrivning:

Ett mindre område med planterade 13-årig sitkagran. Riklig förekomst av lövträdssly. Tidigare fanns här en 40-årig granplantering som blåste ner i stormen Gudrun 2004.

Figur 16 Yngre granplantering

Figur 17 Lövuppslaget är rikligt i granplanteringen

4.4.2 Bevarandemål:

- Samma som för ädellövskog,

Bevarandemålet bedöms kunna vara uppnått om cirka 150 år.

4.4.3 Restaureringsåtgärder:

- Nedröjning av granarna, som får ligga kvar. Länsstyrelsen ansvarar för nedröjningen.
- Stödplantering av bör ske av främst lönn, ek, fågelbär. Inhägnad behöver ske pga viltbete. Lokalt frö och plantmaterial ska användas.
- Kontinuerlig röjning i det uppväxande trädbeståndet. Ek och andra lövträd ska prioriteras framför bok, som kommer att etablera sig som sekundärt träd.

5 Friluftsliv

Naturreservatets syfte omfattar ej friluftsliv. Området synes enbart nyttjas för naturstudier, vilket medför att området fungerar bra för migrerande och störningskänslig fågel. Stigsystem saknas. Träd har fallit på flera ställen över vägen ner genom området. Dessa bör ligga kvar för att motverka ökat friluftsliv i området. I norra delen behöver en ny mindre parkering anläggas för besökare och förvaltare, då förhandlingen om bildande av naturreservat medförde att nuvarande parkering undantogs ur naturreservatet.

6 Jakt

Föreskrifterna C3 och C9 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

Undantag från föreskriften A2 gäller ej tillfälliga mobila jakttorn som sätts upp inför jaktsäsong och som tas ned efter avslutad jaktsäsong, eller permanenta torn i anslutning till de två utfodringsplatserna. Siktgata får röjas vid dessa två permanenta jakttorn. Eventuell framtida byte av utfodringsplats ska godkännas av förvaltaren. Utfodringsplats ska då placeras på mindre biologisk värdefulla områden. Utfodring får endast ske med stationär spridare som sprider majs eller spannmål.

7 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

9.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötsel- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel					
Successiv fällning och ringbarkning	Snarast och löpande	Ädellövskog	Förvaltaren	1	
Anläggande och underhåll av boplattform	Snarast	Ädellövskog	Förvaltaren	2	Åtgärderna görs motormanuellt, inga skogsmaskiner
Uppsättning och underhåll av holkar för skogsduva och fladdermus		Ädellövskog	Förvaltaren	1	
Nedröjning av gran	Löpande	Ädellövskog restaurering gran	Förvaltaren	1	Motormanuellt
Borttagande av invasiva och eller främmande arter	Löpande	Vid förekomst	Förvaltaren	1	
Övervakning av florans, faunans och svamparnas utveckling		Hela naturreservatet	Länsstyrelsen	3	
Revidering av skötselplan	Vid behov		Länsstyrelsen	1	
Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder			Länsstyrelsen	1	
Utreda och igenlägga diken inom naturreservatet som ej påverkar mark utanför naturreservatet	Snarast	Hela naturreservatet	Länsstyrelsen	1	

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötsel- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Tillsyn av naturreservatet	Kontinuerligt		Länsstyrelsen		
Anläggningar					
Anläggande och underhåll av parkeringsplats	Snarast	Enligt bilaga A	Förvaltaren Nyttjanderättsavtal tecknas omgående med Svenska kyrkan (fastighetsägaren)	1	Anläggande och underhåll av parkeringsplats
Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Snarast, sedan löpande	Enligt bilaga A	Förvaltaren	1	
Utmärkning av naturreservatets gränser	Snarast efter att beslutet trätt i laga kraft	Längs gräns för naturreservatet	Förvaltaren	1	
Nedplockning av hägn		Ädellövskog	Förvaltaren	3	Tillhör markägaren

11 Rödlistade arter enligt Artdatabanken år 2020

RE Nationellt utdöd	CR Akut hotad	EN Starkt hotad	VU Sårbar	NT Nära hotad	LC Livskraftig
------------------------	------------------	--------------------	--------------	------------------	-------------------

Fåglar

Grönfink, <i>Chloris chloris</i>	EN
Pilgrimsfalk, <i>Falco peregrinus</i>	NT
Stenfalk, <i>Falco columbarius</i>	NT
Havsörn, <i>Haliaeetus albicilla</i>	NT
Fjällvråk, <i>Buteo lagopus</i>	NT
Grönsångare, <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT
Rapphöna, <i>Perdix perdix</i>	NT
Rödvingetrast, <i>Turdus iliacus</i>	NT
Björktrast, <i>Turdus pilaris</i>	NT
Duvhök, <i>Accipiter gentilis</i>	NT
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	NT
Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i>	NT
Svart-vit flugsnappare, <i>Ficedula hypoleuca</i>	NT
Gulspurv, <i>Emberiza citrinella</i>	NT
Gråkråka, <i>Corvus corone</i>	NT

Växter

Skogsalm, <i>Ulmus glabra</i>	CR
Ask, <i>Fraxinus excelsior</i>	EN
Skogsveronika, <i>Veronica montana</i>	NT
Skånebjörnbär, <i>Rubus axillaris</i>	NT

Insekter

Blåsvart brunbagge, <i>Melandrya caraboides</i>	EN
<i>Trinodes hirtus</i>	NT
Gråbandad trägnagare <i>Hemicoelus costatus</i>	NT
<i>Synchita variegata</i>	NT
<i>Eucnemis capucina</i>	VU
<i>Aeletes atomarius</i>	NT
<i>Plectrophloeus nubigena</i>	NT
Fyrfläckad vedsvampbagge, <i>Mycetophagus quadriguttatus</i>	NT
Vasstandad trädbasbagge, <i>Lissodema denticolle</i>	NT
Tvåfärgad barksvartbagge, <i>Corticeus bicolor</i>	NT
Getinglik svampmygga, <i>Keroplatus tipuloides</i>	NT
Dvärgklokrypare, <i>Cheiridium museorum</i>	NT

Lavar:

Bokvårtlav, <i>Pyrenula nitida</i>	NT
Orangepudrad klotterlav, <i>Alyxoria ochrocheila</i>	NT
Matt pricklav <i>Pachnolepia pruinata</i>	NT
Violettgrå porlav, <i>Pertusaria multipuncta</i>	NT

Svampar:

Skillerticka, <i>Inonotus cuticularis</i>	VU
Oxtungssvamp, <i>Fistulina hepatica</i>	NT

Däggdjur:

Nordfladdermus, <i>Eptesicus nilssonii</i>	NT
--	----

Andra arter av intresse:

Lärkfalk
Stenknäck
Dvärgpipistrell
Större brunfladdermus
Bokoxe
Stor kardinalbagge
Blanksvart trämyra
Hässleklocka
Stor häxört
Lundelm
Gullpudra
Sankt Pers nycklar

Trubbfjädermossa
Platt fjädermossa
Guldlockmossa

Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:

Art	kod	förekomstform
Röd glada, <i>Milvus milvus</i>	(A074)	födosökande
Spillkråka, <i>Dryocopus martius</i>	(A236)	födosökande (vintertid)

12 Källor

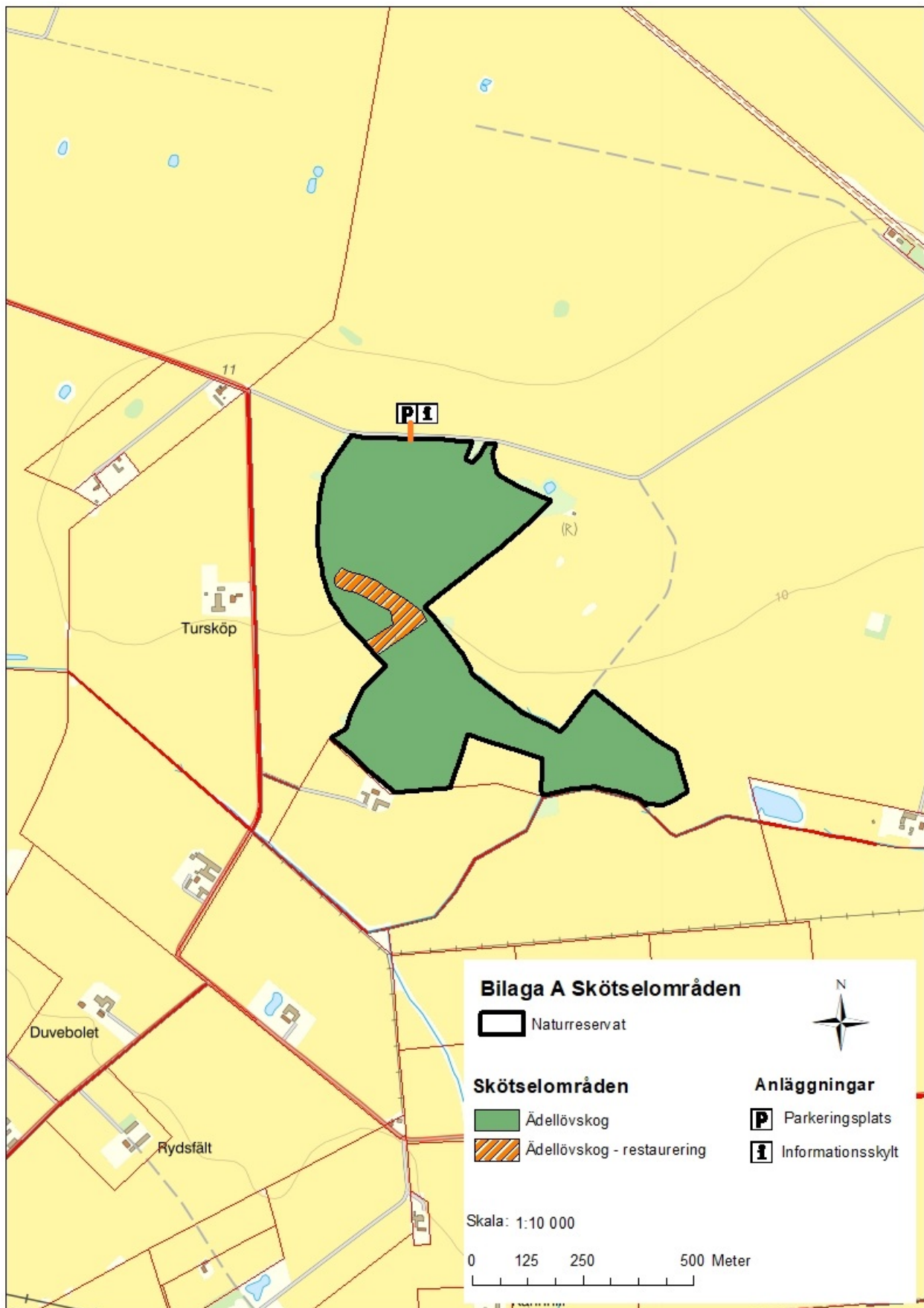
12.1 Litteratur

- Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, Länsstyrelsen i Skåne län, rapport 2006:1
- Fakta skog 1, 2008, SLU, Gunnar Isacson, Jörg Brunet
- Fakta skog 12, 2008 SLU, Örjan Fritz
- Restoration of beech forest for saproxylic beetles—effects of habitat fragmentation and substrate density on species diversity and distribution, *Biodivers Conserv* (2009) 18:2387–2404, Jörg Brunet & Gunnar Isacson
- Artportalen www.artportalen.se
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Kulturmiljöprogram för Skåne, Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- Skriftliga utdrag från inventeringar utförda av Mårten Sjöbeck 1943 och Widar Narvelo 1985
- Värdeutlåtanden Svefa AB 2021

12.2 Kartor

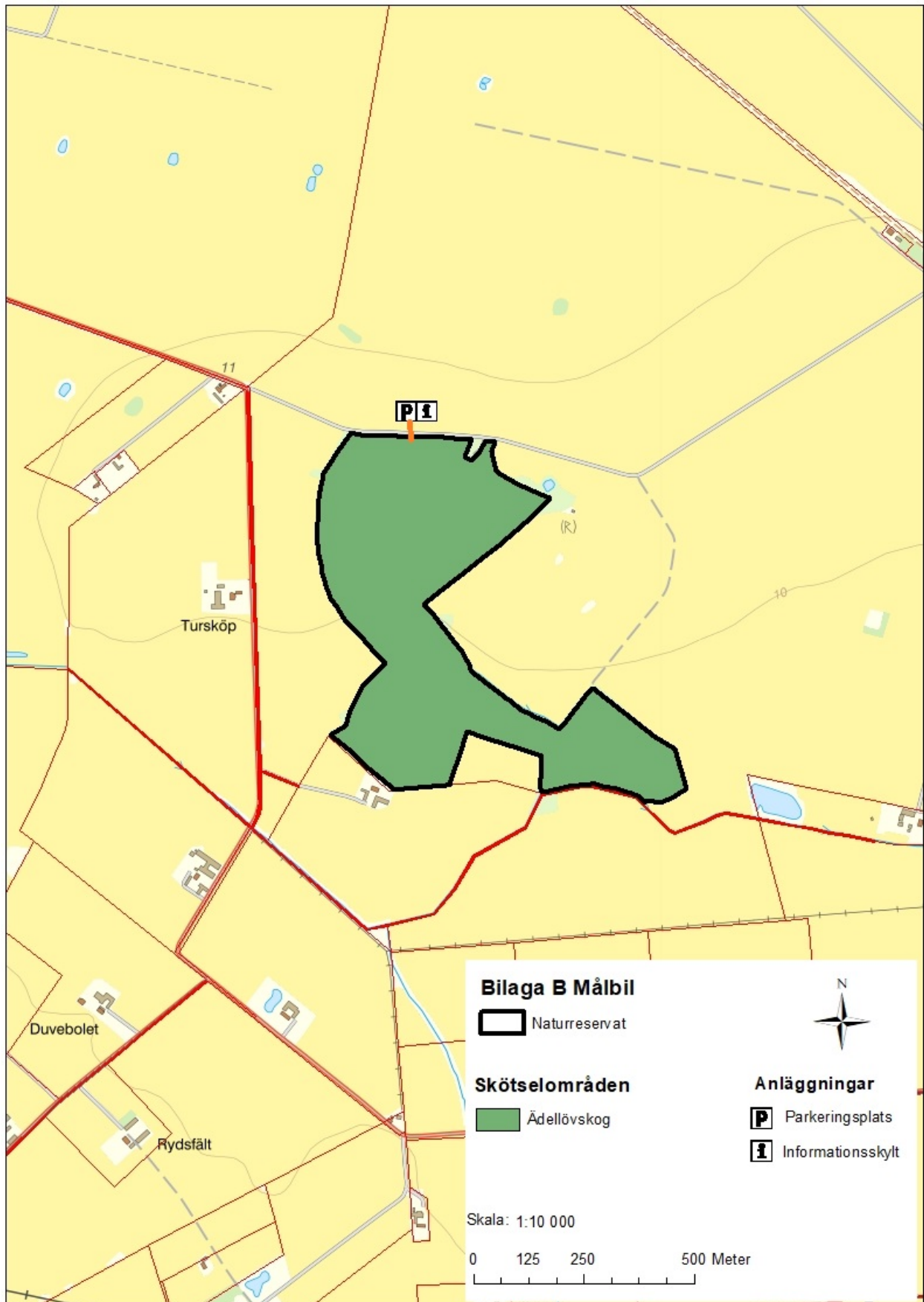
- Ägobeskrivning 1753, 12-KAT-3, Lantmäterimyndigheternas arkiv
- Storskifte 1814, 12-KAT-12, Lantmäterimyndigheternas arkiv
- Laga skifte Ägobyte 1873, 12-KAT-61, Lantmäterimyndigheternas arkiv
- Generalstabskartan, Ängelholm J243-8-1, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Häradsekonomiska kartan, 1910-15 Kattarp J112-1-7, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Flygbild från 1940, Lunds universitet
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga A Skötselområden

Bilaga B Målbild

Naturreseptet Tursköpsskogen i Helsingborgs kommun är en ädellövskog som ligger i en åkerbygd. Området har mycket stor betydelse som övernattnings- och rastlokal för migrerande fågel. I området finns ett 15 tal rödlistade skogslevande arter.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller också information hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande

Skogsstyrelsen: ställer sig positivt till presenterat underlag och har ingen information att tillföra som har bäring på detta.

Trafikverket: Tolkar underlaget som att naturreservatet inte berör väg 1399 med tillhörande vägområde. Trafikverket har inga synpunkter på bildandet av naturreservatet.

Länsstyrelsen: Korrekt tolkat, naturreservatet omfattar ej vägområdet.

Helsingborgs kommun, Stadsbyggnadsnämnden:

Det är mycket positivt att länsstyrelsen har kunnat agera snabbt för att skydda Turköpsskogen då området hotades av avverkning. Reservatshandlingarna är överlag väl genomarbetade och förvaltningen har endast några synpunkter som gäller precisering av syftet, värdebeskrivning och inriktning av skötseln.

När det gäller precisering av syftet med reservatet bör man tydligare betona Turköpsskogens långa kontinuitet som trädburen slätter/betesmark. Förslagsvis bör bevarande av den lundartade flora nämnas som en precisering. Även områdets betydelse för häckfågelfaunan och kolonibildande fladdermöss bör kunna nämnas. Förslagsvis kompletteras preciseringen "Orådets stora träd med epifyter och vedlevande insekter, ska bevaras och vårdas".

För att nå syftena räknas ett antal åtgärder upp. Bland dessa bör även läggas till:

Bevara och utveckla biotoper för häckfågel

Bevara och restaurera lundartad flora

För en åtgärd: "Ej transportera bort någon form av lövved", ställer vi oss tveksamma. Med hänsyn till markhistorian som slätter/betesmark och den kvarstående relikta floran, finns det risk att för mycket död ved på fel plats kan påverka floran negativt. Man kan i samband med slyröjning, gallring för gläntor och

frihugning av träd behöva köra bort ved som annars riskerar kväva lundfloran. Den föreslagna åtgärden motsätter detta. Vi anser därför att åtgärden bör strykas. Gällande åtgärden mot främmande och/eller invasiva arter skulle man kunna skriva ”Ta bort eventuellt främmande och/eller främmande växter, djur eller svampar” för att få en mer heltäckande formulering.

Värdebeskrivningen får gärna utvecklas något för att koppla markhistorien till den kvarstående lundfloran och de naturvårdsintressanta fynden knutna till gamla och grova lövträd. Helsingborgslandskapet dominerades fram till slutet av 1800-talet av busk- och trädburna ängs- och betesmarker. Många av de ädellövdungar som finns i Helsingborg är före detta slättermarker som vuxit/planterats igen. Även om landskapet runt Tursköpsskogen präglas av åkermark finns det inslag av lövdungar. Inom ett par kilometer ligger Lönhult, Svedberga, Stureholm, Rögle, Hjälmskult, Björka, med flera som sannolikt fungerar i ett ekologiskt samband för vissa organismer. Genom skydd, utvidgning av dungarna och gröna stråk i landskapet kan de ekologiska sambanden öka och populationerna för växter, djur och svampar bli stabilare. Den angränsande betesmarken intill Tursköpsskogen bör på sikt utvecklas med mer buskar och träd för att förstärka reservatets kvaliteter. Om gödsling av marken undviks kan på lång sikt en örtrikare flora utvecklas. Det är positivt om dessa resonemang kan nämnas i handlingarna som en utvecklingspotential för Tursköpsskogen och de landskapsekologiska värdena.

När det gäller skötselplanen är det positivt med de föreslagna populationsstärkande åtgärderna. För att bredda insatsen bör man förslagsvis även sätta upp holkar för starar och kattuggla. När det gäller fladdermusholkar är det viktigt att det blir tillräckligt stora holkar som kan rymma en koloni och som även kan ge möjlighet till variation i inomhusklimat.

Bevarandemålen för ädellövskogen är överlag bra formulerade. Vi anser dock att målet med 40 kubikmeter död ved per hektar inte bör gälla där det finns lundartad flora eller där man önskar gynna lundartad flora. Det finns en risk att allt för mycket död ved på koncentrerad yta kan kväva floran. Ett mer differentierat bevarandemål bör formuleras.

Gällande restaureringsåtgärder är det viktigt att den successiva gallringen av träd inte medför att igenväxningsarter som björnbärsarter eller lövsly gynnas och tar över på bekostnad av lundartad flora. Vi ser gärna att skötseln inriktas på att gynna de lundartade växterna genom att man håller öppet vissa gläntor där lundfloran förekommer.

Jakträtten är inte reglerad genom reservatsbildningen och det finns tydliga eftergifter för jakt i föreskrifterna och i skötselplanen. Vi anser att jakt i sig kan vara förenlig med reservatets värden och förvaltning men att röjning av siktgator och utfordring av vilt inte ska vara tillåtliga. De permanenta jaktornen bör också avvecklas i samband med iordningställande. Om länsstyrelsen ändå väljer att tillåta röjning av siktgator bör det tydligt framgå vilken utbredning siktgatorna ska ha, när röjning får ske och hur röjningsmaterialet ska hanteras så det inte får negativ effekt

på markfloran. Innan jakt påbörjas anser vi att information ska gå ut till allmänheten via press och sociala medier samt med fysiska skyltar på plats vid skogen. Detta bör regleras i reservatshandlingarna.

Tursköpskogen ligger nära flera byar, bland annat Kattarp och Hasslarp och kan fungera för utflykter för naturintresserade. Förvaltningen konstaterar att reservatsskyltar och möjlighet för parkering av bilar ska anordnas, vilket är bra. Om länsstyrelsen dessutom kunde placera ett bänkbord i vid parkeringen så skulle det höja upplevelsevärdet i Tursköpskogen.

Länsstyrelsen: anser att det underförstått att både bevarande och utvecklande av biotoper för häckfågel kommer att ske vid uppfyllande av övriga syften. Däremot lägger länsstyrelsen till föreslagna "bevara och restaurera lundartad flora" inom vissa delar, till hur syftet ska uppnås, för att göra det än tydligare. Mängden död och döende ved behöver öka i en stor omfattning. Förslagen skrivning kan medföra godtyckligt utförande av död ved. All ved som förs ut ur naturreservatet tillfaller dessutom markägaren. Vidare är det inte möjligt att vinscha omkring död ved för att på varje specifik plats gynna fåltskiktsfloran. Däremot bör aktivt fällande av träd över områden med värdefullare flora undvikas. En hög förekomst av död ved kommer att gynna matproduktion, rastställe och häckningsmöjligheter för fågel och fladdermus. Gällande C-föreskriftsformuleringen om främmande arter finner länsstyrelsen att nuvarande skrivning med "art" är en fullt täckande formulering. Gällande värdebeskrivningen har länsstyrelsen valt att fokusera på redan skyddade områden då dessa kommer att behålla sina skogliga värden. Länsstyrelsen finner också det önskvärt att betesmarkerna närmast Tursköpsskogen återfick både träd och buskar och har samtalat med markägaren kring detta. Om dessa marker skulle ingå i naturreservatet skulle det kräva ytterligare flera miljoner kronor i intrångsersättning. Länsstyrelsen väljer att prioritera skydd av miljöer med höga naturvärden och har ingen möjlighet att utlägga dessa belopp på marker som saknar naturvärden i dagsläget. Länsstyrelsen kommer ej att sätta upp holkar för starar, men väl för andra arter, då starar behöver nötkreatursbete och denna typ av mark finns ej inom naturreservatet, ej heller rör naturreservatet över markanvändningen utanför naturreservatsgränsen. Utfodring dock med spridare av majs eller spannmål, kommer att ske för att möjliggöra att hålla vilt borta från närliggande åkrar och möjliggöra avskjutning. Samtliga undantag avseende jakt är en del av förhandlingen som ledde till att naturreservatet kan inrättas på frivillig bas. Röjning av siktgator är ett sätt att bidra till att öka ljusinstrålningen i området. Enligt god jaktсед finns det riktlinjer kring hur bred en siktgata är, hur "jakt pågår" annonseras etc. Länsstyrelsen reglerar i ett beslut om naturreservat inte hur annonsering ska gå till. Länsstyrelsen är mycket angelägen om att mänsklig störning i området ska minimeras, därav kommer länsstyrelsen inte att iordningsställa anläggningar för friluftslivet, däribland bänkar och bord.

SGU: Avstår från att yttra sig i ärendet.

TeliaSonera Skanova Access AB: Har inget att erinra.

E.ON Energidistribution AB: Har inget att erinra då naturreservatet inte ligger inom EONs distributionsområde.

Västraby Egendom i Kattarp AB: Det är en stor framgång att Turköpsskogen blir kvar i nuvarande skick då den innehåller stora naturvärden både för sig själv och miljö runt om. Alternativet att hugga ur och släppa betande djur hade varit en katastrof, då delar av skogen är mycket sankt.

Det var ägaren Dag Hermansson som kom med denna ide' för några år sedan. Jag avfärdade direkt men Dag H. fortsatte och det är nog så att han insåg att här var det en försäljning att tjäna en slant på.

De senaste 20 åren så är det jag som har skött Turköpsskogen. De äldre här på Västraby gård säger alltid Västrabyskogen. Innan jag kom till Västraby så arbetade jag som inspektör på Stensnäs Herrgård vid Mörrum och hade hand om 200 ha åker och äng, 100 får, 15 öar 45 hus och 1200 ha skog varav 185 ha ädellövskog. 1992 fick ta emot Ekfrämjandets ädellövskogspris av landshövdingen i i Blekinge.

Svalöv Weibull som ägde Västraby till 2001 hade just tagit ut massor av gagnvirke ur Turköpsskogen innan de sålde gården till Jan Barchan som anställde mig. Då var det 40 årig gran vid kärret mitt mellan betesängarna. Dessa blåste ned 2004 vid Gudrunorkanen. Här planterades gran igen som delvis finns kvar. Sitka gran. Eken i de södra delarna mot den lilla gården där som Gertrud Nilsson bor, trivdes inte och vi hade en liten minigrävare omkring 2007 som rensade alla befintliga landdikena då. Bokskogen mot norr har inte gallrats. Vindfällena har tagits bort och står som om allt är så här dvs fin bokskog. Dock när Svalöv Weibull sågade så blev avenboken kvar i stor mängd i hela skogen och kanske är en fördel idag.

Några år senare så rensade vi ut mycket av brakved, sly mm i den södra delen av skogen. En grävare gjorde dike så den blev lite torrare. Hela den delen hängnades med viltstängsel och hjälplanterades med ek. Här har röjts två gånger med röjsåg för att få fram ekarna. Dock har det varit problem med att rådjuren har gått in i området under nätet vid diket norr och söder ut mot Skavebäcken. Vid några stormar har även stora askar och någon bok lagt sig och tryckt ned stänget några gånger. Med tiden har de ekar som kunnat komma upp klarat sig och övrigt sly mm också vuxit fram. Kontrollen på nätet sämre så det vilda kan nu röra sig fritt. Asken trivs inte bra (askskottsjuka) och det har medfört att en del askar rasar ned i skogen och de som ramlat ut i hagarna har vi såg sönder och lagt tillbaka till skogen.

Insekter och svampar gillar nog det. För övrigt har det vuxit på bara de senaste åren. Björken längst fram mot vägen gallrades med maskin 2019. Då anlades parkeringsytan likaså. Vi hade sten över och fick 10 lass takpannor från Strövelstorps skola och lite grus på det.

För 15 år sedan ca 2005 kom de första kronhjortarna hit från troligen Kullabergshängnet. De var ca hjort med två hindar. Hjorten låg senare under hösten död i ett märkegrav och vi har hornen på kontoret. Dock har kronhjortarna blivit kvar. De är ibland på Kulla Gunnarstorp och mest här på Västraby. Nu under tiden vi har majs att gömma sig i så är de där. Där är en stor hjort med stora horn just nu med en hel drös med hindar och kalvar, ca 10- 15 totalt idag. Om några veckor hackar vi majsen så får vi se. Då drar de till Turköpsskogen och där har de varit ifred utom i fjol då mycket människor och hundar gått i skogen och kollat den ” nya ” skogen. Det är bra att ni gör detta naturreservat till ett område där man inte ska vara.

Mitt inne i skogen finns ett rävgryt som är bebodigt varje år. Kronhjortarna har ökat varje år och verkar som om de tränger bort dovhjortarna som man sällan ser nu för tiden. Rådjuren finns där.

I köpet av Turköpsskogen så ingår inga sumphål som är belägna intill skogen i beteshagarna. Dessa bör vara med i skötselplanen. Det är inget som används till betesdjuren. Vi har hängnat runt dessa med elstängsel.

Vallå kern söder om skogen har vi skördat ibland. Den är för liten att skörda och där är ganska blött för att köra på. Denna hade kanske varit något att ha till lieslåtter som är nu mera är mer populärt. Att anlägga en väg dit är mycket dyrt då det är mycket vattensinkt på vägen dit från rondellen där vi lastar kvigor när de ska hem.

Ibland driver vi kvigor genom skogen på den lilla vägen. Då sätter vi upp vita linor på båda sidor vägen så djuren går på vägen. I denna väg 75 cm under markytan finns vattenslang till hagarna i väster och en elsladd till elstängslet likaså.

Många av ekgrenarna som sticker ut längs med skogskanterna ut i beteshagarna önskar vi ha kvar då kvigor ofta ställer sig därunder för att skula när det regnar mycket. Det händer att de bryts av och då kan vi kanske göra som tidigare dvs såga av dem och kasta in i skogen.

Det är lite lustigt att markera ut det nya området(Turköpsskogen) med gulblå plastremor. Ta bort dessa. Gör en fin hållbar karta på skylt så är det tillräckligt. Det ligger otroligt djupt i människan att utöka sin mark och var gång det sker fylls människan av glädje och då skall det visas.

En skogsbruksplan finns för 2001-2010 om ni är intresserade.

Länsstyrelsen: Tackar för informationen och har kompletterat skötselplanen i vissa delar. Gällande ”sumphålen” så tolkade länsstyrelsen det att markägaren ämnade nyttja dessa till bevattning av nötkreatur, varför markägaren ej ville att de skulle ingå i naturreservatet. Markägaren har erbjudit att vallå kern skulle ingå i naturreservatet. Länsstyrelsen har avböjt av kostnadsskäl och då området saknar egentliga naturvärden. Det går bra att även i fortsättningen kasta in knäckta ekgrenar i naturreservatet. Länsstyrelsen kommer inte att såga av några grenar som hänger ut från naturreservatet. De blågula plastremorna är enbart tillfälliga och kommer att

bytas ut mot ekstolpar försedda med plastbricka som upplyser om naturreservat. En ordentlig skylt kommer också att sättas upp så småningom.

Kullabygdens ornitologiska förening (KOF): I fråga om förslag till reservatsföreskrifter vill föreningen motsätta sig föreskrift A6 då vi anser att utfordring inte bör tillåtas inom reservatet. Dessutom, i fråga om Bilaga 3 Karta, vill vi påpeka att större delen (2/3) av den med rött markerade vägen i skogen inte har använts på många år. Där den är synlig växer träd med fi 20 cm mitt i vägen. Det södra jaktornet finns ej på markerad plats. I övrigt har vi inget att erinra mot föreskrifterna. I fråga om förslaget till skötselplan har Skogsgruppen hos KOF framfört flera synpunkter som redovisas i bifogat dokument, vartill har fogats en karta över förslag till gläntor för slätter.

Skogsgruppen inom KOF yttrar sig härmed över förslaget till skötselplan för planerat naturreservat Tursköpsskogen. Avtalet som länsstyrelsen överenskommit med markägaren till Västraby Gård om anger ramarna för skötselplanens utformning. Vi har inget att anföra då det gäller de inledande kapitlen 1 Syfte och 2 Beskrivning. Allmänt då det gäller reservatets gränser vill vi anföra att de tre småvattnen som ligger i kanten av skogen men inte är inkluderade i reservatet bör, även om de inte ingår i reservatet, behandlas som en del av reservatet och därmed ingå i skötselplanen. Då det gäller Kapitel 3 Bevarandemål och populationsstärkande åtgärder vill vi framföra följande:

3.1.1 Generella åtgärder

Här bör framhållas att vissa halvöppna ytor bevaras öppna mot bakgrund av områdets tidigare användning som slätteräng. Några ytor behöver slättras och det är bra att man håller halvöppet där det bl.a. finns hassel. Här är det gammal slätteräng. I övrigt kan det vara fri utveckling. Området har delvis karaktär av naturskog nu. En påtaglig igenväxning har skett sedan 80-talet. Då var skogen mer framkomlig. I den västra kantzonen, där det är halvöppet, finns stora bestånd med ängsgräs som hässlebrodd, lundelm och lundslok. Fler gläntor gynnar insekter av olika slag och den biologiska mångfalden. Enligt undantag från föreskrifter äger markägaren rätt att nyttja och underhålla delar av vägnätet i området. Den enda väg som finns är de ca 200 meter väg från upplagsplatsen mot SV fram till utfodringsplatsen för hjortar. Vårt förslag är att utfordring i reservatet ska upphöra. Övriga vägar har uppenbarligen inte brukats på 20 år och därför finns ingen anledning att i samband med reservatets bildning återskapa eller restaurera dem. Samma ståndpunkt bör tillämpas på "fägator" då dessa heller inte nyttjats under många år och det därför inte finns anledning till att "fägatorna" öppnas igen i samband med reservatsbildningen.

3.3.1. Åtgärder för skyddsvärd fågel

Vi är positiva till förslaget om boplattform.

3.3.3. Åtgärder för skogsduva

Vi är positiva till förslaget om holkar för skogsduva.

3.4. Hydrologisk restaurering

Vi är positiva till förslaget att lägga igen diken.

4.2.2. Bevarandemål

Beskrivning av bevarandemålen är rimliga. Trädskiktets slutenhet bedöms utifrån storleken på träd så att utrymme för expansion för stora ekar och avenbok tillgodoses.

4.2.3. Restaureringsåtgärder

Som påpekats finns halvöppna delar i anknytning till hassel som tidigare varit slätteräng och därför bör behållas som öppna ytor för att gynna både växt- och fågellivet. Storstammiga lövträd, ek och avenbok, som det finns en del av i reservatet, bör ha en fri area så trädskiktet har fri utveckling och då behövs röjningsinsatser för att hindra igenväxning. Igenläggning av befintliga diken i reservatet bör ske.

4.2.4. Skötselåtgärder

Efter genomförda restaureringsinsatser är skötselåtgärderna inriktade på att hålla öppna eller halvöppna ytor i samma skick som efter restaureringen.

Röjning av undervegetation runt storstammiga ekar och avenbok genomförs för att hindra igenväxning.

Övriga delar av reservatet lämnas intakt och i det skick som nu råder.

6. Jakt Vi anser att utfordring av vilt inte ska få ske inom naturreservatet.

Viltkameror får endast sättas upp efter tillstånd från Länsstyrelsen.

Inga viltstängsel eller elstängsel ska få finnas i reservatet.

Ingen röjning av skjutgator vid befintliga och tillfälliga jaktorn tillåts.

Jakt ska utannonseras i god tid i dagspress och sociala media. Under jakt ska området skyltas med "Jakt pågår". Jakt ska inte bedrivas lördagar och söndagar, samt helgdagar.

Länsstyrelsen: Utfodring dock med spridare av majs eller spannmål, kommer att ske för att möjliggöra att hålla vilt borta från närliggande åkrar och möjliggöra avskjutning. Samtliga undantag avseende jakt och fågator är en del av förhandlingen som ledde till att naturreservatet kan inrättas på frivillig bas. Markägaren behöver också ha en möjlighet att på ett säkert sätt kunna ta sina djur mellan de olika betesmarkerna, utan att transportera djur på väg. Ett förbudande av jakt under lördagar, söndagar och helgdagar skulle innebära en inskränkning som inte är motiverad utifrån syftet med naturreservatet. Denna typ av inskränkning görs enbart om friluftsvärderna är höga i ett område och det finns anledning att ta med föreskriften. En sådan föreskrift genererar ytterligare intrångsersättning. Ett naturreservat gäller enbart ytan som utgör naturreservatet, därför ska omnämnda tre småvatten inte ingå i skötselplanen. Länsstyrelsen avser inte utforma ett område som ska skötas med slätter. Arbetet med att iordningsställa en slätteryta är mycket omfattande. Mot bakgrund av de resurser Länsstyrelsen har till reservatsskötsel är länsstyrelsen i behov av att prioritera slätter i redan existerande ängar. Det är

länsstyrelsens förhoppning att de mer ljuskrävande arterna, som likväl under en lång tid har lyckats hålla sig kvar i en skogsmiljö, ska gynnas när luckor tas upp. Länsstyrelsen har kompletterat skötselåtgärderna med att brunnsröjning även ska ske kring grova avenbocar.

Naturskyddsföreningen i Helsingborg:

Vi har inget att erinra då det gäller de inledande kapitlen 1 Syfte och 2 Beskrivning. Historik

Området var träd- och buskburen inäga och slätteräng under mycket lång tid, troligen från järnålder-medeltid eftersom det som beskrivits i 1700-talets lantmäteriakter visar oftast på en mycket lång historia även bakåt. Hästbete har förekommit under vissa tider. Mårten Sjöbeck har beskrivit historiken och inventerat skogen 1940-talet.

Kapitel 3 Bevarandemål och populationsstärkande åtgärder:

3.1.1 Generella åtgärder:

Här bör framhållas att vissa halvöppna ytor bevaras öppna mot bakgrund av områdets tidigare användning som slätteräng. Några ytor behöver slåttras särskilt den centrala delen som var atrikast på 1980-talet (inventerad av Widar Narvelo) med bl a stort bestånd av hässleklocka som nu svårigen hittas i det igenvuxna centrala partiet med planterad gran. Halvöppet bör det gärna även vara där det finns hassel. I övrigt kan det vara fri utveckling, men död ved föreslås inte läggas i de artrika ängsdelarna utan flyttas till mer triviala ytor. Området har delvis karaktär av naturskog nu. En påtaglig igenväxning har skett sedan 80- talet. Då var skogen mer framkomlig och mer ängsväxter noterades. I den västra kantzonen, där det är halvöppet, finns stora bestånd med ängsgräs som hässlebrodd, lundelm och lundslok. Fler gläntor gynnar insekter av olika slag och den biologiska mångfalden generellt. Enligt undantag från föreskrifter äger markägaren rätt att nyttja och underhålla delar av vägnätet i området. Den enda väg som finns är de ca 200 meter väg från upplagsplatsen mot SV fram till utfodringsplatsen för hjortar. Vårt förslag är att utfodring kan ske utanför skogen. "Fägatorna" kan hållas öppna som en slags gläntor som gynnar insektslivet.

3.3.1. Åtgärder för skyddsvärd fågel

Vi är positiva till förslaget om boplattform.

3.3.3. Åtgärder för skogsduva Vi är positiva till förslaget om holkar för skogsduva, men komplettera gärna med kattugleholkar.

Hydrologisk restaurering Vi är positiva till förslaget att lägga igen diken.

4.2.2. Bevarandemål: Beskrivningen av bevarandemålen är rimliga. Trädskiktets slutenhet bedöms utifrån storleken på träd så att utrymme för expansion för stora ekar och avenbok tillgodoses.

4.2.3. Restaureringsåtgärder Som påpekats finns halvöppna delar i anknytning till hassel som tidigare varit slätteräng och därför bör behållas som öppna ytor för att gynna både växt- och fågellivet. Storstammiga lövträd, ek och avenbok, som det finns en del av i reservatet, bör ha en fri area så trädskronorna har fri utveckling och

då behövs röjningsinsatser för att hindra igenväxning. Igenläggning av befintliga diken i reservatet bör ske.

4.2.4. Skötselåtgärder Efter genomförda restaureringsinsatser är skötselåtgärder inriktade på att hålla öppna eller halvöppna ytor i samma skick som efter restaureringen. Röjning av undervegetation runt storstammiga ekar och avenbok genomförs för att hindra igenväxning. Övriga delar av reservatet lämnas intakt och i det skick som nu råder.

6. Jakt Vi anser att utfordring av vilt inte ska få ske inom naturreservatet.

Viltkameror får endast sättas upp efter tillstånd från Länsstyrelsen. Inga viltstängsel eller elstängsel ska få finnas i reservatet. Ingen röjning av skjutgator vid befintliga och tillfälliga jakttorn tillåts. Jakt ska utannonseras i god tid i dagspress och sociala media. Under jakt ska området skyltas med "Jakt pågår". Jakt ska inte bedrivas lördagar och söndagar, samt helgdagar.

Bilaga: Karta över föreslagna gläntor och öppna ytor i reservatet.

Övrigt: De omgivande betesmarkerna är en viktig zon för djurlivet. Sambanden med omgivande skogar, t ex Svedberga kulle, anser vi viktiga att stärka på sikt (se även stadens gröstrukturprogram 2014 och natur- och kulturmiljöprogrammet 2018). Nu finns där planer på solcellspark som kan störa sambandet mellan dessa skogar.

Länsstyrelsen: Avser inte utforma ett område som ska skötas med slätter. Arbetet med att iordningsställa en slätteryta är mycket omfattande. Mot bakgrund av de resurser Länsstyrelsen har till reservatsskötsel är länsstyrelsen i behov av att prioritera slätter i redan existerande ängar. Det är länsstyrelsens förhoppning att de mer ljuskrävande arterna, som likväl under en lång tid har lyckats hålla sig kvar i en skogsmiljö, ska gynnas när luckor tas upp. Jakten har ej inskränkts i någon större omfattning. Eftersom området ej ska utgöra något friluftsområde så finner länsstyrelsen ingen anledning att reglera jakt under veckans dagar. Syftet med att utfordring av vilt är att locka in djuren från omgivande åkrar. Röjning av siktgator är ett sätt att bidra till att öka ljusinstrålningen i området. Fägatorna kommer att behöva förses med eltråd för att hålla betesdjur inne. Länsstyrelsen har kompletterat skötselplanen med uppsättning av en holk för kattuggla. Gällande konnektiviteten så är det en fråga som får tas vid prövning vid respektive ansökan.

Lunds Botaniska Förening: Vi har tagit del av förslaget och ställer oss bakom syftet med och föreskrifterna för naturreservatet. Speciellt är vi nöjda med att ädellövskogen bevaras och utvecklas med inslag av luckor och gläntor, samt att lövsumpskogen i den centrala delen restaureras. Ålders- och artmässig variation bland träd och buskar liksom förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar tror vi kommer att betydligt gynna den biologiska mångfalden.

Naturreservatets namn: Vi föreslår att naturreservatet får namnet Tursköps skog. Vi tycker att det är inkonsekvent och ohistoriskt att inte bevara den äldre namnformen [Institutet för språk och folkminnen: Ortnamnsregistret, Kattarps socken], så som görs med Väla skog, Påljö skog med många flera.

På skötselplanen (4.2.2 Bevarandemål) har vi följande synpunkt: Visst delar vi inriktningen att de tämligen allmänna växterna skogsbingel, stor häxört och skärmstarr skall förekomma i reservatet. Men skogsbingel och stor häxört – liksom för övrigt det rödlistade skånebjörnbäret – bildar ofta stora ensartade bestånd genom sina krypande jordstammar. Med sitt tuviga växtsätt kan också skärmstarr skapa artfattiga miljöer. Om dessa arter får utvecklas helt fritt, kan de tränga undan mindre allmänna växter så som mörk lungört, tvåblad och rankstarr.

Lännsstyrelsen: Gällande reservatets namn har länsstyrelsen efter ert påtalande gjort en fördjupad undersökning med Helsingborgs stad och intressenter i området. År 1814 heter området Tursköps ängar, vilket ger att namnet skog är sentida. Marken har övergått från att vara en Tursköps fastighet till en Västraby fastighet. Från driftansvarig på Västraby gård (som jobbat där i 20 år) har länsstyrelsen fått reda på att de gamla på gården kallade området Västrabyskogen, som en följd av fastighetsnamnskiftet. Helsingborgs stad och protestlistor har kallat området Tursköpsskogen. Det finns vägledning från Naturvårdsverket hur namngivning ska ske. Samtliga namn ovan inklusive Tursköps skog skulle kunna vara gångbara. Eftersom området historiskt har hetat Tursköp och området bland allmänheten är känt som Tursköpsskogen finner länsstyrelsen att Tursköpsskogen är det mest lämpliga namnet för området. Bevarandemålet indikerar att ett visst ljusnedsläpp ska ske i skogen, annars kan nämnda arter inte finnas. Bevarandemålet ska också vara tämligen enkelt att följa upp. Länsstyrelsen har inte tilldelats resurser i den omfattningen att länsstyrelsen har möjlighet att göra åtgärder i skogens fältskikt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljödepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **26 november 2021**. Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).